

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS
 The Provincial Library
 City
 UKRAINIAN LABOR NEWS
 ризи на тиждень: у вівторок, четвер і суботу — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday
 SUBSCRIPTION RATES:
 Per year \$4.00
 Per half year \$2.00

РІК XIII. Ч. 64 (1582). ЧЕТВЕР, 28 ТРАВНЯ 1931. WINNIPEG, MAN. THURSDAY, MAY 28, 1931. No. 64 (1582). VOL. XIII.

БЕЗРОБІТНІ У ВІННІПЕГУ УШКОДИЛИ МАШИНУ ДО КОΠΑННЯ РОВА НА ФОРТ РУДЖ

ПОЛІЦІЯ ОХОРОНЯЛА МАШИНУ І БОБИЛА КЛОБАМИ РОБІТНИКІВ; БЕЗРОБІТНІ ДАЛИ ДОБРУ ВІДСІЧ ПОЛІЦІЇ; ОДНОГО РОБІТНИКА АРЕШТОВАНО.

В останніх двох числах "Українських Робітничих Вістей" ми писали про застрашаний зріст безробіття у Вінніпегу й околиці в теперішній часі, з приходом літа, коли безробіття повинно бодрі частинно зменшуватися. Навіть офіційний підрахунок виказує, що в самім Вінніпегу є тепер 18,893 безробітних чоловіків і жінок, які шукають праці й ніде не можуть її знайти.

Не диво, отже, що коли на Форт Рудж, у південній частині міста, мала розпочатися у вівторок робота коло копання рову на вулиці для вложення рур, на те місце прибуло около 3,000 безробітних з наміром дістати працю. Але вже велике розчарування й огірчення запанувало серед безробітних, коли вони побачили, що роботу має виконувати машина при допомозі лише кількох робітників і ніхто з прибулих не дістане праці. Обурені безробітні ушкодили машину, поміючи того, що її охороняла поліція, й почала бити їх клобами і тубайфорами, безробітні дали таку відсіч поліції, що одного полісмена відставлено до шпиталю для загоєння рани. Підчас цієї сутички одного безробітного арештувано.

Нав'дописувач, який був цілий час присутній в місці, де провадилася боротьба, так описує цілу подію:

Минулого тижня між безробітними пішла чутка, що на Форт Рудж маються копати рови на стім-пайпи, й безробітні стали ходити до того місця, де контрактор відкрив маленький офіс, в якому мав приймати до роботи. Безробітні ходили так цілий минулий тиждень і щодня питали за роботою. Нарешті контрактор сказав, що розпочне роботу у вівторок, 26 травня.

Коли прийшов той день, що контрактор мав приймати до роботи, зійшлося около 1,800 робітників ще від 6-ї години рано. В 8-ій годині бос вийшов і сказав, що йому треба було 10 робітників і він уже їх має, а решта можуть йти собі геть. Але робітники цього не послухали й чекали далі.

Тоді бос казав витягнути машину на вулицю, щоб розпочати роботу. Але не міг розпочати її, бо юрба обступила довкола машини й не допустила до цього. Бос знову сказав робітникам, що він має вже досить робітників і хай усі ідуть геть, бо він не може розпочати роботи. Але юрба не слухала цього й стояла далі. Тоді бос покликав поліцію, щоб розігнала людей.

Коли прибула поліція почала розганяти робітників і машина пішла в рух около 10-ї години, безробітні скали машинистів злізти з машини. Машинист відповів, що він також безробітний, не має з чого жити й мусить робити. Тоді юрба заатакувала машину, кидуючи на неї цеглами й камінням, щоб її ушкодити.

Поліція в числі 6 чоловік кинула тоді на робітників і стала бити їх палками та іншими предметами, як тубайфори, але робітники не відступали й дали поліції добру відсіч камінням і цеглами. Бос примушений був застановити роботу, бо в наслідок кидання камінням поспувався мотор і машина не могла далі робити.

Пів до 11-ї години прибув великий загін поліції — около 30 чоловік — і розігнав юрбу, при чім одного робітника арештувано. Однак безробітні не дали робити машині і в 11-ї годині всі розійшлися домі.

Розуміється, сама машина не є причиною безробіття й нужди робітників. Виною цьому вининий капіталістичний лад, в якому машина заступає працю робітника й викидає його на вулицю гинути з голоду. Машина служить сьогодні для збільшення зисків капіталістів, які мають її в своїх руках. А тимчасом вона повинна влекшувати працю робітників і служити для його користі. Але це можливе тільки за соціалізмом, а не за капіталізмом.

Корисну для робітника функцію сповниє машина в Радянськму Союзі, де при владі є робітничий клас. Там заводяться наймодерніші машини — не для визиску робітників, як в капіталістичних країнах — але для поліпшення життя робітників і бідних селян.

Робітники не повинні нищити машини, але боротися за такий лад, в якому ці машини служили би для інтересів робітничого класу. Однак голод не жартує — й безробітні, приведені до розпуки своїм безвихідним положенням, виявили свій протест проти нинішньої системи нужди й голоду тим, що ушкодили машину, яка, на їх думку, відібрала їм працю.

Цей випадок з ушкодженням машини на Форт Рудж свідчить наглядно те, що про одну річ, а саме про те, що безробітні хочуть за всяку ціну працювати, але не можуть дістати ніякої роботи. Коли на місце праці прибуло около 3,000 робітників (таке велике число збиралося около 10-ї години, коли машина мала піти в рух), то вожному ясно, що вони збиралися там не для якоїсь розривки, але готові були працювати, якби лише були мали нагоду.

Про це згадуємо тому, що в міській раді у Вінніпегу часто підносяться голоси, що нібито безробітним у Вінніпегу "за багато" й "за добре" дають почати роботи. Але юрба не слухала цього й стояла далі. Тоді бос покликав поліцію, щоб розігнала людей.

Не забувайте про пресовий фонд української робітничої преси в Канаді!

В ЯВОРЖНІ, ПІД КРАКОВОМ, УБИТО 4 СТРАЙКУЮЧИХ РОБІТНИКІВ

26,000 ШАХТЯРІВ У ВУГІЛЬНІМ РАЙОНІ ДОМБРОВИ І КОЛО КРАКОВА ЗАСТРАЙКУВАЛИ ПРОТИ ЗНИЖКИ ПЛАТНІ, ШО ВІНОСИТЬ МАЙЖЕ 10 ВІДСОТКІВ.

ВАРШАВА, 18 травня. — У вугільних районах Домброви й коло Кракова застрайкувало сьогодні 20,000 шахтарів, які протестують проти знижки платні, що виносить майже 10 відс. Шахтарі в Польщі заробляють тепер від 56 до 79 центів на день і працюють лише три або чотири дні в тиждень. Якщо страйк не буде скоро поладований, то до нього прилучаться шахтарі на польським Горнінім Шлеску.

Одночасно розпочався страйк усіх шоферів і власників

автобусів у Варшаві, Лодзі й Познані. Страйк вибух на знак протесту проти наложження великого податку за вживання доріг.

Пізніші звідомлення до американської преси кажуть, що в Яворжні, під Краковом, відбулися криваві бої між страйкуючими шахтарями й військом. Військо стріляло до робітників, у наслідок чого чотири страйкері були вбиті й вісім поранених. Два поліцейські були також поранені.

ДИПЛОМАТИЧНІ ВЗАЄМИНИ МІЖ ЕСПАНІЄЮ ТА ВАТИКАНОМ БЛИЗЬКІ ЗІРВАННЯ

МАДРИД, Еспанія, 25 травня. — Тут ходять сьогодні поголоси, що дипломатичні взаємини між Еспанією й Ватиканом є близькі зірванню.

Становище католицької церкви було серйозно підірване спробою "революцією" й детронізацією короля Альфонса, а потім нищенням церков і церковних інституцій, проти чого уряд в перших днях оказався майже безсилний.

Ватикан вислав формальний протест проти "нечинності" уряду підчас палення церков і тепер уряд виготовляє ноту у відповідь на цей протест. З вродостойних кругів повідомляють, що папський нунцій Тедешіні має вийхати з Мадриду за пару днів.

47 ШАХТЯРІВ УБИТИХ В КОПАЛЬНІ ЗОЛОТА

МАДРАС, Індія, 25 травня. (А.П.) — В наслідок пожежу в золотій копальні Гендідрот, на терені Кілярю, загинуло сьогодні 47 шахтарів і більше як 20 є загублених.

Около 39 шахтарів вирятуювано і робітники дали працюють з великими зусиллями, щоб вирятувати інших.

КУДИ ІДУТЬ ГРОШІ, ЗІБРАНІ З ПОДАТКІВ.

ОТТАВА, Онт., 21 травня. — Держава виплатила для слуг у приватний помешканні Рудольфа Леміє, коли він був спікером (головиною) парламенту, величезну суму, бо аж 33,430 доларів. Таку відповідь дано сьогодні в парламенті на запит консервативного посла.

Але ліберальний уряд Менкензі Кінга, за якого правління Леміє був спікером, не дав у той час ані цента на допомогу для безробітних.

БАХМЕТЕВ ВИКЛАДАЄ НА УНІВЕРСИТЕТІ.

НЮ-Йорк. — Борис А. Бахметев, який досі ухажив в Америці за амбасадора давню неіснуючого російського уряду Керенського, обняв посаду інструктора в Колумбійськму університеті в Ню-Йорку, де буде викладати гидротехніку. З того можна вносити, що вичерпалися гадючі фонди, за які утримувано таких "амбасадорів", як Бахметев.

4 РОБІТНИКІВ УБИТО НА ПІДКАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ

БРАТИСЛАВ, Чехо-Словаччина, 26 травня. (А.П.) — Чотири особи були вбиті й багато інших, включаючи комуністичного заступника мейора, були тяжко поранені в Кошуті сьогодні, коли жандарми стріляли з крісів до загрожуючої юрби на комуністичній мітингу. (Місто Братислава, звідки наспіла повища депеша, лежить на Підкарпатській Україні, яку віддали аліянті після війни в ярмо чеських імперіалістів.)

ЗАСТРІЛИВ МАМУ, БРАТА І БРАТОВУ ДОЧКУ

Посиф Михалевич, 33-літній фермер з Едванд, Алта., 19-го травня застрів свою маму, брата і братову дочку. Після сего він мав сам себе постріляти, стрілив собі в бороду і шокли, переламивши йому обі щокли, вийшла назад лівим оком, вириваючи око. Яка могла бути причина страшного вчинку Михалевича, годі довідатися. Сусіди кажуть, що Михалевич мав зі своєю родиною часті сварки через релігію, сам він був завзятим читачем "Українського Голосу", і можливо є, що на тім тлі прийшло до трагедії.

РАДЯНСЬКА ПШЕНИЦЯ ІДЕ ЧЕРЕЗ РОТТЕРДАМ.

РОТТЕРДАМ, Голандія, 18 травня. — Помімо предсказувань, що зневодзіт принищаться налив радянського збіжжя до елевейторів у цім порті, це збіжжя далі приходить як за контрактом, так і для вільної продажі. Протягом квітня через місцеві елевейтори перейшло 135,000 тон радянської пшениці та іншого збіжжя. Переважно це збіжжя йде до Німеччини.

ПЕРЕДАЛИ СПРАВУ МИТНОГО СУДУ ДО СВІТОВОГО СУДУ В ГАЗІ.

ЖЕНЕВА, Швайцарія, 18-го травня. — На першій засіданні чергової сесії ради Ліги Націй, що розпочалася тут сьогодні, рішено передати справу австро-німецького митного союзу до світового суду в Газі, який має вирішити, як такий союз є згідний з точками міжнародних договорів, що відносяться до Австрії й Німеччини. Австрійські й німецькі представники прийняли постанову ради без ніяких застережень.

ВЕЛИКА ДЕМОНСТРАЦІЯ ПРОТИ ДОГОВОРУ.

БУДАПЕШТ, Угорщина, 17 травня. — Напередодні відкриття чергової сесії ради Ліги Націй у Женеві, тут відбулася сьогодні величезна масова демонстрація проти Трианонського мирного договору, що визначив кордони угорської держави після розвалу австро-угорської монархії. Демонстрація, в якій взяло участь около 100 тисяч людей, вислала до Женеви протест проти договору.

МОСКВА, 17 травня. — Відомий письменник М. Горький прибув сьогодні до Москви.

ЮРБА СТРАЙКЕРІВ ШТУРМУВАЛА БУДИНОК МІСЬКОЇ РАДИ

РОБІТНИКИ ПРИ БУДОВІ ТРОХ ДОРІГ У ГРІНВІЧ, КОННЕКТИКАТ, ВИЙШЛИ НА СТРАЙК, ДОМАГАЮЧИСЯ \$6.50 ПЛАТНІ НА ДЕНЬ, ЗАМІСТЬ \$6.00.

ГРІНВІЧ, Коннектикат, 24 травня. — Юрба з 1,000 страйкуючих робітників, що працювали на дорогах, штурмувала в суботу будинок міської ради, висадила фронтіві двері й ставила опір поліції, яка хотіла її розігнати.

Пригадаючися, як 40 полісменів були безсилий супроти юрби, міський радий Райт заявив, що викличе військо, якщо "лад" не буде скоро привернений. Викликано всю поліцію і проти страйкерів мається ужити газових слізних бомб та пожежних сикавок. Робітники покинули в п'ятницю роботу при будові трох доріг, домагаючися \$6.50 платні на день, замість 6 доларів. Представники конструкторських компаній закликали страйкерів відступити "спокійно" й вислати провідників на конференцію в понеділок. Але юрба дала посувалася вперед через траву перед будинком міської ради.

УРЯД РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ ФОРМАЛЬНО ВІДКИНУВ ФІНЛЯНДСЬКУ НОТУ

МОСКВА, 25 травня. — Помічником народного комісара закордонних справ Н. Н. Крестьянський доручив сьогодні фінляндському представникові в Москві ноту, в якій каже, що радянський уряд формально відкидає фінляндську ноту з 16 травня, де говорилось про приміне "погане трактування" фінляндської меншости в Радянськму Союзі.

Радянська нота — протестує також проти вмишування фінляндського уряду у внутрішні справи Радянського Союзу. МОСКВА, 19 травня. (А.П.) — Редакційні статті московських ранішніх газет присвячені сьогодні рішучій ноті, що вислав радянський уряд до Фінляндії як протест проти антирадянських виступів у тій країні. "Правда" каже, що "фінляндські фашисти граються з вогнем, з чого можуть бути сумні наслідки для самої Фінляндії". Газета згадує про ворожу демонстрацію, що відбулася перед радянським посольством в Гельсінфорсі (столиці Фінляндії) 12 травня, та звертає увагу, що фінляндський уряд не дав ніякої заповуки, що такі події більше не повторяться. "Звєстія", орган всесоюзного уряду, каже, що "нота радянського уряду ще раз остерігає уряд Фінляндії, що антирадянська атмосфера, яку підсилюють у Фінляндії, стає безпосередньою загрозою як для мирних взаємин між Радянськму Союзом і Фінляндією, так і для світового мира". "Правда" пояснює, що антирадянська кампанія у Фінляндії є на ділі намаганням шведських і фінляндських лісових магнатів відірвати від Радянського Союзу багату на дерево Карелію — велику радянську територію, що лежить на північ від Ленінграду. А за фінляндськими фашистами й лісовими магнатами стоїть, як їхня головна опора, англійський капіталізм та його збройні сили.

"ЧЕРВОНА ЗВІЗДА" ПРО СТАНОВИЩЕ СПОЛ. ДЕРЖАВ НА ПШЕНИЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

МОСКВА, 25 травня. (А.П.) — Європі коштом інших країн, що продукують пшеницю. "Ми готові були прийняти основу квоти, але лише на підставі передвоєнних експортних цифр. Ніхто не може сказати, що ми продукуємо за багато; з великим зростом нашої міської населення ми потребуємо більше хліба й наші експорти не досягли передвоєнного рівня. "Американський план означає голод для нас — і Радянський Союз не міг погодитися на це під ніякими умовами".

15 ОСІБ ПОРАНЕНИХ БОМБАМИ В МАКЕДОНІЇ.

АТЕНИ, Греція, 24 травня. — П'ятнадцять осіб були поранені в македонських містах Кавала і Драма, коли там експлуодували бомби. Невідомо, хто виконав бомбові замахи.